HELSINGIN SYYTTÄJÄNVIRASTO
Porkkalankatu 13, 00180 Helsinki

5.4.2018 Dnro

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Asia: HE 17/2018 vp, syyttäjälaitoslaki ym
Helsingin syyttäjänviraston lausunto, kuuleminen 5.4.2018

Helsingin syyttäjänviraston puolesta lausun Syyttäjälaitosta koskevasta lakiesityksestä seuraavaa.

1)On siirryttävä yhtenäiseen syyttäjälaitokseen, yhden viraston malliin.

Syyttäjälaitoksen työmäärä lisääntyy vaativien asioiden lukumäärän sekä laajuuden kasvun myötä.

Tavanomaisasioiden määrä pysyy ennallaan. Niihin – esimerkiksi pahoinpitelyt, vahingonteot, varkaudet – menevä työmäärä on kirjallisen menettelyn ja muiden prosessilakimuutosten kautta vähentynyt. Syyttäjälaitoksen sisäisin järjestelyin työmäärä vähenee edelleen. Tämä onkin välttämätöntä, koska vaativat asiat ovat pahasti ruuhkaantuneet ja nielevät vuodesta toiseen enenevästi syyttäjäresursseja.

Vaativat ja laajat rikosasiat keskittyvät Helsinkiin ja pääkaupunkiseudulle, joista esimerkkinä mainittakoon tämän ajan vaativimmat kyber- ja talousrikollisuuden jutut, järjestäytyneen rikollisuuden jutut ja korruptiojutut. Myös kansainväliset syyte-, rangaistusten täytäntöönpano- yms. asiat keskittyvät Helsinkiin.

Yli 10 käräjäpäivän ns. erittäin työläistä jutuista Helsingin syyttäjät käsittelevät 40 %, pääkaupunkiseudun (Helsinki, Espoo, Vantaa) syyttäjät 60 %. Vaativien asioiden työmäärän kasvun tuomat ongelmat – ruuhkat syyttäjälaitoksessa ja poliisissa – keskittyvät siis pääkaupunkiseudulle.

Tavanomaisjuttukannan työn helpotukset taas keskittyvät enemmänkin muualle Suomeen. Syyttäjälaitoksen muodostaminen yhdeksi virastoksi on välttämätöntä – yhteiset työt, yhteiset resurssit, talous vahvemmalle pohjalle.

2)Uuden syyttäjälaitoksen rakenteita vasta hahmotellaan

Helsingissä syyttäjien työnjako on viety pisimmälle niin, että 10 % syyttäjistä käsittelee 60 % asioista nopeutetussa menettelyssä. Tämä vuosia hiottu menettely on suunnitellulla tavalla

Osoite
Porkkalankatu 13
00180

Puhelin
029.562 2100

Sähköposti
helsinki.sy@oikeus.fi

HELSINGIN SYYTTÄJÄNVIRASTO
Porkkalankatu 13, 00180 Helsinki

5.4.2018 Dnro

Eduskunnan lakivaliokunnalle

levitettävä koko maahan. Vapautuvat resurssit on siirrettävä vaativiin asioihin. Vaativista asioista ei ilman lisäresursseja selvitä.

Uudistuksen haasteita on myös se, että voimavarat täytyy suunnitelmallisesti kohdentaa uudelleen sinne, missä vaativinta juttusarkaa ruuhkaantuneessa työtilanteessa tehdään.

Rakenteiltaan ja vastuiltaan oikeudenmukaisen syyttäjälaitoksen luominen on kuitenkin vasta lähtökuopissa. Suunnittelutyötä on tehty vuosien ajan, mutta keskeiset virkarakenteeseen ja toimenkuviin, työnjakoon ja erikoistumiseen, esimiesrakenteeseen, resurssijakoon, talouteen liittyvät ratkaisut monilta osin vasta valmistelussa.

3)Henkilöstön asema muutoksessa

Esimiestehtävissä olevien sekä erikoissyyttäjän työtä tekevien asema muutoksissa on kovin epäselvä. Ratkaisuja on vuosien ajan siirretty eteenpäin. Erikoissyyttäjän asemaan on syyttäjälaitoslaissa tulossa selkeytys (14 §), mutta vieläkin on epäselvää, eikö siirtymäsäännös (34 §) todellakaan koske esimerkiksi 10 vuotta määräaikaisena erikoissyyttäjän töitä tehneitä. Ongelma on suuri etenkin pääkaupunkiseudulla, mutta myös muualla Suomessa. Tuntuisi selvältä, että ainakin 5 vuotta tai pidempään määräaikaisuutta tehneet erikoissyyttäjät tulisi rinnastaa toistaiseksi erikoissyyttäjän työtä tehneisiin. Eri tasoisissa esimiestehtävissä olevien suhteen valmistelu on myös kesken. Epäselvyydet koskevat kymmeniä, muutoksen onnistumisen kannalta kaikkein keskeisimpiä virkamiehiä.

4)Virkanimikkeet

Aluesyyttäjän virkanimike on harhaanjohtava, kun toimivalta on valtakunnallinen. Loogisin nimike olisi valtionsyyttäjä (7 § kohta 5). Tällöin valtakunnansyyttäjän toimistossa työskentelevät voisivat olla virkanimikkeeltään syyttäjäneuvoksia (7 § kohta 2).

Harri Lindberg
johtava kihlakunnansyyttäjä

Osoite
Porkkalankatu 13
00180

Puhelin
029.562 2100

Sähköposti
helsinki.sy@oikeus.fi